

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาคือความเป็นไปได้ในการจัดตั้งและบทบาทของศูนย์เศรษฐกิจสร้างสรรค์ในเทศบาลตำบลสุเทพอำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสัมภาษณ์เก็บรวบรวมข้อมูลจาก ผู้ประกอบการ/บริษัทที่ดำเนินธุรกิจในเขตเทศบาลตำบลสุเทพ ผู้บริหารเทศบาลตำบลสุเทพ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในเทศบาลตำบลสุเทพ คณะกรรมการพัฒนาเชียงใหม่เมืองสร้างสรรค์ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเชียงใหม่เมืองสร้างสรรค์ กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มสหกรณ์ต่างๆ ในเขตเทศบาลตำบลสุเทพ และอาจารย์มหาวิทยาลัยในเขตเทศบาลตำบลสุเทพ ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์/เมืองสร้างสรรค์ รวมจำนวน 30 คน

การวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงคุณภาพจากแบบสัมภาษณ์ ร่วมกับการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องด้านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศต่างๆ รวมทั้งประเทศไทย ทั้งในระดับชาติ และในจังหวัดเชียงใหม่ จากเอกสาร หนังสือ และข้อมูลในอินเทอร์เน็ตตามเว็บไซต์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ด้วยวิธีการพรรณนาบรรยาย และสรุปเป็นประเด็นผลการศึกษาเสนอตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ทั้ง 2 ข้อ ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการจัดตั้งศูนย์เศรษฐกิจสร้างสรรค์ในเทศบาลตำบลสุเทพ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

ผลการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการจัดตั้งศูนย์เศรษฐกิจสร้างสรรค์ในเทศบาลตำบลสุเทพ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยขอเสนอผลการศึกษา ตามกรอบแนวคิดในการศึกษาครั้งนี้ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ประเด็นหลัก ได้แก่

4.1.1 ความเป็นไปได้ในการจัดตั้งศูนย์เศรษฐกิจสร้างสรรค์ในเทศบาลตำบลสุเทพ ตามเกณฑ์การจัดตั้งเมืองสร้างสรรค์ มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่

4.1.1.1 ศักยภาพด้านทุนทางปัญญา หมายถึง ความรู้จริง ความชำนาญ หรือภูมิปัญญาเฉพาะทาง การประยุกต์ประสบการณ์ เทคโนโลยีของบริษัทหรือสถานประกอบการซึ่งทำให้สามารถพัฒนาศักยภาพและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าหรือบริการ มีเป็น 3 ด้าน ได้แก่ (1) ทุนทางกายภาพ เช่น แหล่งธรรมชาติ ภูมิศาสตร์ หรือประวัติศาสตร์ของเมือง (2) ทุนทางวัฒนธรรม เช่น ภูมิปัญญา

ท้องถิ่น มรดกสืบทอดทางวัฒนธรรม ความรู้ที่สั่งสม มาแต่บรรพบุรุษ รวมไปถึงขนบธรรมเนียม ประเพณีในเทศกาลต่างๆ (3) องค์ความรู้สำคัญในด้านต่างๆ ที่เป็นลักษณะเฉพาะของเมือง

ตามเกณฑ์การ จัดตั้งเมืองสร้างสรรค์ตามเกณฑ์ของคณะกรรมการ

โครงการเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยกรมทรัพย์สินทางปัญญา ได้ระบุไว้ว่า “ทุนทางปัญญา ในด้านทุนทางวัฒนธรรมเช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น มรดกสืบทอดทางวัฒนธรรม ความรู้ที่สั่งสม มาแต่บรรพบุรุษ รวมไปถึงขนบธรรมเนียม ประเพณีในเทศกาลต่างๆ ” ซึ่งในเขตเทศบาลตำบลสุเทพมีทุนทางปัญญาที่มีอยู่ ในด้านทุนทางด้านวัฒนธรรม โดยมี ผู้ประกอบการ/กลุ่มแม่บ้านที่ได้ นำภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือ สิ่งที่ได้รับการถ่ายทอดสืบต่อกันมา มาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาหรือสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า หรือบริการ ดังนี้ ได้แก่ งานฝีมือ/หัตถกรรม เช่น กลุ่มถักทอเสื่อและกระเป๋จากผ้า (หมู่ที่ 2) โรงงาน กาละแม (หมู่ที่ 5) โรงงานเซรามิค ของตกแต่งบ้าน ของที่ระลึกไม้แกะสลัก และกลุ่มปั้นอิฐมอญ (หมู่ที่ 6) โรงงานเม็กราย บรรจุกัณฑ์ และโรงงานไพศาลกล่อองกระดาศ (หมู่ที่ 7) ผู้ประกอบการร้านอาหาร ทั้งสัด อาหารไทย และอาหาร/ผลไม้ท้องถิ่น และบริการสปา สมุนไพร นวดแผนไทยเพื่อสุขภาพนอกจากนี้ ยังมีทุนทางกายภาพ คือ แหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และวัฒนธรรม เช่น วัดพระธาตุดอยสุเทพวรวิหาร วัดอุโมงค์ และวัดไร่เปิง (ตโปทาราม) เป็นต้น แหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายทางชีวภาพที่สำคัญ เช่น เชียงใหม่ ชู อควอเลียม สวนสัตว์เชียงใหม่ เป็นต้น

จากผลการสัมภาษณ์ พบว่า สินค้าและบริการเหล่านั้นบางส่วน เช่น งานฝีมือ/หัตถกรรมต่างๆ เช่นนางบุญศรี อินตา (กลุ่มทำขันสรงเงิน) กล่าวว่า “ได้มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้รับสืบทอดมาจากครอบครัวมาพัฒนาและสร้างมูลค่าเพิ่ม ” สอดคล้องกับ นายอัศ ธิแปง (กลุ่มผลิตภัณฑ์ไม้และประดิษฐ์ไม้แกะสลัก) กล่าวว่า “การแกะสลักไม้ได้สืบทอดมาจากพ่อตา และประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับความนิยมในปัจจุบัน เช่น การแกะสลักไม้ เป็นรูปสัตว์ต่างๆ และได้มีการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง และได้ส่งไปขายในจังหวัดลำพูนด้วย ” ส่วนนายสุรินทร์ ตั้งสุทธิธรรม (ผู้ประกอบการโรงแรมพิงค์พยอม ตลาดสดต้นพยอม ตลาดสดเทพมงคล ห้างทองตั้งโต๊ะกวาง และธุรกิจก่อสร้าง) กล่าวว่า “ในการทำธุรกิจมีการ ศึกษาวิถีชาวบ้าน ประเภสินค้า และพฤติกรรมผู้บริโภคมาประยุกต์ใช้กับการวางโครงสร้างของธุรกิจ และ นำมาพัฒนาสินค้าและบริการ”

ในส่วนของผู้ประกอบการร้านอาหารบางแห่ง เช่นนางสาวปณิดา ตวานนท์ (ผู้ประกอบการร้านอาหาร) กล่าวว่า “ได้นำวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมาจากกลุ่มเกษตรกรในท้องถิ่น ที่ได้นำสินค้ามาขายในตลาด สินค้าเกษตรปลอดสารพิษ (ตั้งอยู่ในบริเวณสถานีเกษตรชลประทาน หรือ แปลงสาธิตของคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่) เช่น เต้าหู้ ซึ่งกลุ่ม

เกษตรกรมีขั้นตอนและวิธีการผลิตเฉพาะตัวที่ได้รับการถ่ายทอดสืบต่อกันมา ทำให้ได้อาหารที่ทำจากเต้าหู้ที่มีรสชาติแตกต่างจากเต้าหู้ตามท้องตลาดโดยทั่วไป และได้รับความนิยมเป็นอย่างมากจากกลุ่มลูกค้า” นายประพจน์ โปธา (ผู้ประกอบการร้านประพจน์สตรีตเบอร์รี่) กล่าวว่า “การผลิตแยม/น้ำสตอร์เบอร์รี่ จะนำไปตากให้แห้งก่อนที่จะนำมาปรุงรส ซึ่งได้รับการถ่ายทอดสืบต่อกันมา ” สอดคล้องกับนางแสงหล้า กันธาศรี (ผู้ประกอบการร้านของฝากอจรรา) กล่าวว่า “การทำไส้อั่วใช้เครื่องปรุงที่เป็นสมุนไพรพื้นบ้าน และภูมิปัญญาพื้นบ้านที่ได้รับการถ่ายทอดวิธีการทำสืบต่อกันมา

นางกาญจนา ศานนท์ (นักพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลสุเทพ) ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า “ กลุ่มแพทย์แผนโบราณ (หมู่ที่ 4 และหมู่ที่ 13) ได้นำเอาความรู้ในเชิงทฤษฎีและการปฏิบัติจากประสบการณ์ของคนในท้องถิ่นมาถ่ายทอดให้ผู้ที่สนใจ ผ่านการฝึกอบรมของเทศบาลฯ และมีการปรับปรุงผลิตภัณฑ์บรรจุยาให้มีความสะดวกในการบริโภค และเก็บรักษาได้ดียิ่งขึ้น”

สำหรับงานบริการต่างๆ ได้ มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการขาย การตลาด เช่น นางนฤตต์ เจริญเศรษฐศิลป์ (ผู้ประกอบการเชิงใหม่ ซูอควอเลียม) กล่าวว่า “มีการจัดแสดงภาษาวัฒนธรรมท้องถิ่นในการต้อนรับนักท่องเที่ยวที่เข้าชมอควอเลียม”

โดยในการผลิตสินค้าหรือให้บริการของผู้ประกอบการ/กลุ่มแม่บ้านได้มีการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาหรือสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าหรือบริการ กล่าวคือ มีการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาในด้านต่างๆ เช่น นางแสงหล้า กันธาศรี (ผู้ประกอบการร้านของฝากอจรรา) “ใช้เครื่องอบไส้อั่วแทนการปิ้งบนเตาฟืน ทำให้ไส้อั่วสุกทั่วถึง และปิ้งได้ครั้งละจำนวนมาก”

นอกจากนี้ ผู้ประกอบการบางแห่ง เช่น นายสุรินทร์ ตั้งสุทธิธรรม (ผู้ประกอบการโรงแรมพังก์พยอม ตลาดสดต้นพยอม ตลาดสดเทพมงคล ห้างทองตั้งโต๊ะกวัง และธุรกิจก่อสร้าง) “ได้ในการจัดทำระบบเก็บข้อมูลต่างๆ การให้บริการ หรือ อำนวยความสะดวกแก่ผู้บริโภค บางการออกแบบโครงสร้าง หรือ การตกแต่งต่างๆ เพื่อความพึงพอใจสูงสุดแก่ผู้บริโภค ” รวมทั้งมีการนำคอมพิวเตอร์มาช่วยในการออกแบบสินค้าของวิสาหกิจชุมชน เพื่อพัฒนาให้มีความทันสมัย นอกจากนี้ ผู้ประกอบการบางแห่ง เช่น นางสาวอรพรรณ เพ็ญวุฒิธรณ (ผู้ประกอบการร้านอาหารและเครื่องดื่ม) กล่าวว่า “ได้มีการนำ Social Network มาใช้ในการประชาสัมพันธ์/ทำกิจกรรมทางการตลาดผ่านสื่อออนไลน์ ช่วยให้ร้านค้าเป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น”

ทั้งนี้ หากเป็นสินค้าประเภทหัตถกรรม เช่น ผลิตภัณฑ์จากไม้ การแกะสลักไม้ หรือทำขันสลุงเงิน นางบุญศรี อินตา กล่าวว่า “ไม่มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ เพราะเป็นสินค้าที่ต้องใช้ฝีมือจากคนทำ และคนทำจะต้องรักงานนี้จริงๆ เพราะเป็นสินค้าที่ละเอียด”

สรุปได้ว่า เขตเทศบาลตำบลสุเทพมีทุนทางปัญญาที่มีอยู่ คือ ทุนทางด้านวัฒนธรรม หมายถึง ภูมิปัญญาท้องถิ่น มรดกสืบทอดทางวัฒนธรรม ความรู้ที่สั่งสม มาแต่บรรพบุรุษ รวมไปถึงขนบธรรมเนียม ประเพณีในเทศกาลต่างๆ โดยมีผู้ประกอบการ/กลุ่มแม่บ้านที่ได้นำภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือ สิ่งที่ได้รับการถ่ายทอดสืบทอดกันมา มาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาหรือสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าหรือบริการ ได้แก่ งานฝีมือ/หัตถกรรม เช่น กลุ่มถักทอเสื่อและกระเป๋าจากผ้าโรงงานเซรามิค ของตกแต่งบ้าน ของที่ระลึก ไม้แกะสลัก และกลุ่มปั้นอิฐมอญ ได้มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้รับสืบทอดมาจากครอบครัวมาพัฒนาและสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับความนิยมในปัจจุบัน เช่น การแกะสลักไม้ เป็นรูปสัตว์ต่างๆ ในส่วนของผู้ประกอบการร้านอาหารบางแห่งได้นำวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมาจากกลุ่มเกษตรกรในท้องถิ่น หรือนำเครื่องปรุงที่เป็นสมุนไพรพื้นบ้าน และภูมิปัญญาพื้นบ้านที่ได้รับการถ่ายทอดวิธีการทำสืบทอดกันมาประกอบอาหาร โดยในการผลิตสินค้าหรือให้บริการของผู้ประกอบการ/กลุ่มแม่บ้านได้มีการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาหรือสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าหรือบริการ นอกจากนี้ผู้ประกอบการบางแห่งได้มี ทำกิจกรรมทางการตลาดผ่านสื่อออนไลน์ ช่วยให้ร้านค้าเป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ เทศบาลตำบลสุเทพ ยังมีทุนทางกายภาพ คือ แหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และวัฒนธรรม เช่น วัดพระธาตุดอยสุเทพวรวิหาร วัดอุโมงค์ และวัดร้าง (ตโปทาราม) เป็นต้น และแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสำคัญ เช่น เชียงใหม่ ซู อควอเลียม สวนสัตว์เชียงใหม่ เป็นต้น

4.1.1.2 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholder)

ตามเกณฑ์การ จัดตั้งเมืองสร้างสรรค์ตามเกณฑ์ของคณะกรรมการ

โครงการเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยกรมทรัพย์สินทางปัญญา ระบุว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดตั้งเมืองสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 4 ภาคส่วน คือ ผู้ประกอบการ หน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคการศึกษา

(1) ผู้ประกอบการ หมายถึง ผู้ที่ดำเนินธุรกิจ SMEs ตั้งแต่ขนาดเล็กไปจนถึงขนาดใหญ่ ผู้ผลิต เจ้าของโรงงาน เจ้าของธุรกิจรายย่อยหรือกลุ่มต่างๆ เป็นต้น โดยจากการศึกษา พบว่า ในเขตเทศบาลตำบลสุเทพมีผู้ประกอบการดังกล่าว เช่น ผู้ประกอบการโรงแรม ฟังก์พยอม ตลาดสดต้นพยอม ตลาดสดเทพมงคล ห้างทองตั้งโต๊ะกวาง ผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้าง ผู้ประกอบการเชียงใหม่ ซู อควอเลียม ผู้ประกอบการซื้อขาย แลกเปลี่ยน จำนำทองคำ ผู้ประกอบการร้านสัลด ผู้ประกอบการร้านอาหาร และสมุนไพรไทย ผู้ประกอบการร้านของฝาก

สายทอง กลุ่มผลิตภัณฑ์ไม้และประดิษฐ์ไม้แกะสลัก และกลุ่มทำขันสรงเงิน เป็นต้น ซึ่งผลจากการสัมภาษณ์นายสุรินทร์ ตั้งสุทธิธรรม (ผู้ประกอบการ โรงแรมพังก์พยอม ตลาดสดต้นพยอม ตลาดสดเทพมงคล ห้างทองตั้งโต๊ะทอง และธุรกิจก่อสร้าง) กล่าวว่า “มีความพร้อมที่จะ ผลักดันและพร้อมให้ความร่วมมืออย่างสูงสุด เพื่อให้ศูนย์ฯ เกิดเป็นประโยชน์อย่างแท้จริง โดยจะช่วยส่งเสริมในด้านการให้บริการจากศูนย์ฯ ขอรับคำปรึกษา แนะนำ อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง” สอดคล้องกับ นางนฤตต์ เจริญเศรษฐศิลป์ (ผู้ประกอบการ เชียงใหม่ ชู อควอเลียม) ที่กล่าวว่า “ยินดีที่จะเข้าไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้ประกอบการรายอื่นๆ และส่งเสริมการดำเนินงานของศูนย์ฯ ทุกด้าน และจะให้การดำเนินงานของศูนย์ฯ ให้สามารถดำเนินงานได้”

(2) หน่วยงานภาครัฐ หมายถึง หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในการผลักดันและสามารถขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ให้เป็นเอกภาพ ซึ่งใน จังหวัดเชียงใหม่มีคณะกรรมการ พัฒนาเชียงใหม่เมืองสร้างสรรค์ เป็นแกนนำในการดำเนินงานพัฒนาเชียงใหม่ให้เป็นเมืองสร้างสรรค์ โดยหม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล (ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ ในฐานะประธานคณะกรรมการพัฒนาเชียงใหม่เมืองสร้างสรรค์) กล่าวว่า “ปัจจุบันจังหวัดเชียงใหม่อยู่ระหว่างการผลักดันให้เชียงใหม่กลายเป็นเครือข่ายสมาชิกเมืองสร้างสรรค์ของ UNESCO ด้านหัตถกรรมและศิลปะพื้นบ้าน ดังนั้น หากมีการจัดตั้งศูนย์ฯ จะเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยให้จังหวัดเชียงใหม่บรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้ ” นอกจากนี้ ยังมีหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในการผลักดันและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ได้แก่ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ จังหวัดเชียงใหม่ สภาอุตสาหกรรมจังหวัด เชียงใหม่ สภาหอการค้าจังหวัดเชียงใหม่ เกษตรอำเภอบางกอกน้อย องค์การบริหารส่วนจังหวัด ศูนย์พัฒนาเทคโนโลยีเพื่ออุตสาหกรรม และศูนย์นวัตกรรมจัดการเทศบาลตำบลสุเทพ พัฒนาการประจำตำบล เป็นต้น

(3) ภาคประชาชน หมายถึง กลุ่มแม่บ้านหรือกลุ่มสหกรณ์ที่สามารถผลักดันและพัฒนาศักยภาพสินค้าและบริการให้มีมูลค่าเพิ่มได้ เช่น กลุ่มประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากเชือกฝ้าย กลุ่มถักทอเสื้อและกระเป๋ากันน้ำและกลุ่มปั้นอิฐมอญนายทวีพงษ์ หินคำ (นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลสุเทพ) กล่าวว่า “ในเขตเทศบาลตำบลสุเทพ มีการรวมกลุ่มกันเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือให้บริการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความคิดสร้างสรรค์จนสามารถต่อยอดเป็นเศรษฐกิจสร้างสรรค์ได้” นอกจากนี้ นางพนาไพร คุ้มสวดก (นักบริหารงานสวัสดิการสังคม รักษาการแทนผู้อำนวยการกองสวัสดิการ เทศบาลตำบลสุเทพ) ก็กล่าวเพิ่มเติมว่า “กลุ่มแม่บ้านจะมีบทบาทในการ ช่วยประชาสัมพันธ์ศูนย์ฯ ให้เป็นที่รู้จักกว้างขวาง และเข้าร่วมเป็นกรรมการ ประจำศูนย์ฯ เพื่อร่วมกันพัฒนาและขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์ฯ ต่อไป”

(4) ภาคการศึกษา หมายถึง สถาบันการศึกษาในระดับต่างๆ ที่มีอยู่ในพื้นที่ โดยในเขตเทศบาลตำบลสุเทพ เช่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา โรงเรียนในชุมชน โรงเรียนสมเด็จพระพุทธชินวงศ์วัดศรีโสดา ตลอดจนวัด และแหล่งเรียนรู้อื่นๆ ซึ่งนอกจากจะเป็นแหล่งที่ให้/สร้างองค์ความรู้แล้ว ยัง เป็นกลไกสำคัญในการผลักดันเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของศูนย์ฯ

สรุปได้ว่า ในเขตเทศบาลตำบลสุเทพมีผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดตั้งเมืองสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 4 ภาคส่วน คือ ผู้ประกอบการ เช่น ผู้ประกอบการโรงแรมที่พักพยอม ตลาดสดต้นพยอม ผู้ประกอบการเชียงใหม่ ซู ออค วอเลียม ผู้ประกอบการซื้อขาย แลกเปลี่ยน จำนำทองคำ ผู้ประกอบการร้านสลัด ผู้ประกอบการร้านอาหาร และสมุนไพรไทย ผู้ประกอบการร้านของฝาก กลุ่มผลิตภัณฑ์ไม้และประดิษฐ์ไม้แกะสลัก และกลุ่มทำขันสูงเงิน เป็นต้น หน่วยงานภาครัฐ เช่น กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์จังหวัดเชียงใหม่ สภาอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงใหม่ สภาหอการค้าจังหวัดเชียงใหม่ เกษตรอำเภอ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลตำบลสุเทพ พัฒนาการประจำตำบล เป็นต้น ภาคประชาชน เช่น กลุ่มประติมากรรมผลิตภัณฑ์จากเชือกฝ้าย กลุ่มถักทอเสื่อและกระเป๋าสานจากผ้า และกลุ่มปั้นอิฐมอญ และภาคการศึกษา เช่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา โรงเรียนในชุมชน โรงเรียนสมเด็จพระพุทธชินวงศ์วัดศรีโสดา เป็นต้น

4.1.1.3 กลุ่มสินค้าและบริการ

ตามเกณฑ์การจัดตั้งเมืองสร้างสรรค์ตามเกณฑ์ของคณะกรรมการโครงการเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยกรมทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์การแบ่งประเภทของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้ใช้การจัดประเภทโดยยึดรูปแบบของ UNCTAD เป็นกรอบ โดยในกลุ่มมรดกทางวัฒนธรรม (Heritage or Cultural Heritage) ประกอบด้วยกลุ่มย่อย จำนวน 4 กลุ่ม ซึ่งระบุไว้ว่ากลุ่มสินค้าและบริการด้านมรดกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติ ประกอบไปด้วย กลุ่มย่อย 4 กลุ่ม ได้แก่ (1) งานฝีมือและหัตถกรรม (Crafts) เช่น ผ้าทอ จักสาน แกะสลัก เครื่องปั้นดินเผา ฯลฯ (2) การแพทย์แผนไทย (Thai Traditional Medicine) เช่น นวดแผนไทย นวดแผนโบราณ สมุนไพร กลุ่มสปาสมุนไพร (3) อาหารไทย (Thai Food) เช่น อาหารแปรรูป อาหารชุด ผู้ประกอบการร้านอาหารไทย ผู้ประกอบการร้านอาหารท้องถิ่น ฯลฯ (4) การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (Cultural & Heritage Tourism) หรือความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ท่องเที่ยวไหว้พระท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โฮมสเตย์ ฯลฯ

โดย กลุ่มสินค้าและบริการส่วนใหญ่ที่มีอยู่ในเขตเทศบาลตำบลสุเทพ คือ กลุ่มมรดกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติ มีดังนี้

- (1) งานฝีมือ และ หัตถกรรม เช่น กลุ่มถักทอเสื่อและกระเป๋าจากผ้า โรงงานกาละแม โรงงานเซรามิค ของตกแต่งบ้าน และของที่ระลึก กลุ่มผลิตภัณฑ์ไม้และประดิษฐ์ไม้แกะสลัก กลุ่มทำขันสูงเงิน และกลุ่มปั้นอิฐมอญ และ โรงงานไฟศาลกล่อ่งกระดาษ เป็นต้น
- (2) การแพทย์แผนไทย เช่น กลุ่มบริการสปา สมุนไพร นวดแผนไทยเพื่อสุขภาพ
- (3) อาหารไทย เช่น ผู้ประกอบการร้านสลัด อาหารไทย อาหาร/ผลไม้ท้องถิ่นและร้านขายของฝาก
- (4) การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เช่น วัดพระธาตุดอยสุเทพวรวิหาร วัดอุโมงค์ และวัดไร่เปิง (ตโปทาราม) หรือแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น เชียงใหม่ ชู อควอเลียม สวนสัตว์เชียงใหม่ เป็นต้น

สรุปได้ว่า กลุ่มสินค้าและบริการส่วนใหญ่ที่มีอยู่ในเขตเทศบาลตำบลสุเทพ ได้แก่ งานฝีมือ/หัตถกรรม เช่น กลุ่มถักทอเสื่อและกระเป๋าจากผ้า โรงงานกาละแม โรงงานเซรามิค ของตกแต่งบ้าน และของที่ระลึก กลุ่มผลิตภัณฑ์ไม้และประดิษฐ์ไม้แกะสลัก กลุ่มทำขันสูงเงิน และกลุ่มปั้นอิฐมอญ โรงงานเม็กรายบรรจุภัณฑ์ และโรงงานไฟศาลกล่อ่งกระดาษ เป็นต้น การแพทย์แผนไทย เช่น กลุ่ม บริการสปา สมุนไพร นวดแผนไทยเพื่อสุขภาพ อาหารไทย เช่น ผู้ประกอบการร้านสลัด อาหารไทย อาหาร/ผลไม้ท้องถิ่น และร้านขายของฝาก ในส่วนของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เช่น วัดพระธาตุดอยสุเทพวรวิหาร วัดอุโมงค์ และวัดไร่เปิง (ตโปทาราม) หรือแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น เชียงใหม่ ชู อควอเลียม สวนสัตว์เชียงใหม่ เป็นต้น

4.1.1.4 ระบบการบริหารจัดการและการวางแผน

ตามเกณฑ์การจัดตั้งเมืองสร้างสรรค์ของคณะกรรมการโครงการเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยกรมทรัพย์สินทางปัญญา ระบุว่าจำเป็นต้องมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน มีจุดมุ่งหมายในการเป็นเมืองสร้างสรรค์ มีการจัดระบบบริหาร มีเครือข่าย และแผนปฏิบัติงาน เพื่อให้มีการนำศักยภาพด้านทุนทางปัญญามาใช้อย่างเหมาะสม มีความร่วมมือที่ดีระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholder) มีกลุ่มสินค้า หรือบริการที่น่าสนใจ และมีโอกาสในการพัฒนาต่อยอด มีเครือข่ายหรือองค์กรที่จะขับเคลื่อนงานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิภาพ

โดยเมื่อพิจารณาจากแผนพัฒนา 3 ปี (พ.ศ. 2554-2556) ของเทศบาลตำบลสุเทพ พบว่า ในยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและสร้างความเข้มแข็งของชุมชนให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของตำบล มีเป้าหมายในข้อที่ 1.7 คือ เศรษฐกิจชุมชนเข้มแข็ง โดยมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ คือ สนับสนุนให้เกิดการรวมกลุ่มในรูปกลุ่มอาชีพ สหกรณ์ และสนับสนุนการนำภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่นมาใช้ในการสร้างสรรค์คุณค่าของสินค้าและบริการ

ในส่วนของ ความร่วมมือที่ดีระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง นั้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งผู้ประกอบการ หน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคการศึกษา จากผลการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องดังกล่าวต่างก็ยินดีมีส่วนร่วม ให้ความร่วมมือ และพร้อมที่จะให้การสนับสนุนในทุกๆ ด้านเพื่อให้การจัดตั้งและดำเนินงานของศูนย์ฯ เกิดประโยชน์อย่างแท้จริงต่อชุมชน เช่น อ.ดร. รัชฎาภาณุภาพ อานันท์นะ (กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาเชียงใหม่เมืองสร้างสรรค์ และรักษาการผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาเทคโนโลยีเพื่ออุตสาหกรรม คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่) กล่าวว่า “ยินดีสนับสนุนให้มีการพัฒนาจังหวัดเชียงใหม่” สอดคล้องกับ นายนิพิฐพนธ์ สรรพสิทธิ์ศิริ (เลขานุการนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลสุเทพ) กล่าวว่า “ยินดีส่งเสริมและผลักดันให้จัดตั้งศูนย์เศรษฐกิจในชุมชน” ในส่วนของผู้ประกอบการ เช่น นางนิรวิติ แซ่อึ้ง (ผู้ประกอบการซื้อขาย แลกเปลี่ยน จำนำทองคำ) ก็กล่าวว่า “ยินดีที่จะสนับสนุน เพราะเห็นความสำคัญของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และเพื่อช่วยพัฒนาชุมชนและจังหวัดเชียงใหม่”

นอกจากนี้ ในเขตเทศบาลตำบลสุเทพก็ มีกลุ่มสินค้าหรือบริการที่น่าสนใจ และมีโอกาสในการพัฒนาต่อยอด เป็นเศรษฐกิจสร้างสรรค์ดังที่ได้กล่าวไปแล้วในส่วนของกลุ่มสินค้าและบริการด้านมรดกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติข้างต้น

สำหรับเครือข่ายหรือองค์กรที่จะขับเคลื่อนงานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ นั้น นอกจากการมีคณะกรรมการ พัฒนาเชียงใหม่เมืองสร้างสรรค์ แล้ว ยังมีองค์กรต่างๆ ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ของเทศบาลตำบลสุเทพอีกจำนวนมาก เช่น ศูนย์พัฒนาเทคโนโลยีเพื่ออุตสาหกรรม ตั้งอยู่ที่ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และ ศูนย์นวัตกรรมจัดการ ตั้งอยู่ที่ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สรุปได้ว่า เทศบาลตำบลสุเทพมีระบบการบริหารจัดการและการวางแผน โดยมีแผนพัฒนา 3 ปี (พ.ศ. 2554-2556) ของเทศบาลตำบลสุเทพพบว่า มียุทธศาสตร์ที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและสร้างความเข้มแข็งของชุมชนให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของ

ตำบล โดยมีเป้าหมาย คือ เศรษฐกิจชุมชนเข้มแข็ง โดยมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ คือ สนับสนุนให้เกิดการรวมกลุ่มในรูปกลุ่มอาชีพ สหกรณ์ และสนับสนุนการนำภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่นมาใช้ในการสร้างสรรค์คุณค่าของสินค้าและบริการ โดยมีร่วมมือที่ดีระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งในส่วนของผู้ประกอบการ หน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคการศึกษา ต่างก็ยินดีมีส่วนร่วมให้ความร่วมมือ และพร้อมที่จะให้การสนับสนุนในทุกๆ ด้านเพื่อให้การจัดตั้งและดำเนินงานของศูนย์ฯ เกิดประโยชน์อย่างแท้จริงต่อชุมชน

จากผลการศึกษาตามเอกสารและผลจากการสัมภาษณ์ เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์การจัดตั้งเมืองสร้างสรรค์ ของคณะกรรมการโครงการเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยกรมทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งมี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ศักยภาพด้านทุนทางปัญญา ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกลุ่มสินค้าและบริการ และระบบการบริหารจัดการและการวางแผน ซึ่งไม่ได้มีการบรรยายละเอียดเกี่ยวกับเกณฑ์ฯ ดังกล่าวไว้อย่างชัดเจน แต่ก็ได้มีคำอธิบาย/คำนิยามถึงรายละเอียดแต่ละองค์ประกอบของการจัดตั้งเมืองสร้างสรรค์ โดยในการศึกษาครั้งนี้ได้ใช้เกณฑ์ฯ ดังกล่าวมาเป็นส่วนหนึ่งของการพิจารณาร่วมกับการศึกษาความเป็นไปได้ในด้านอื่นๆ ซึ่งเมื่อพิจารณาตามเกณฑ์ฯ ดังกล่าวมาแล้วนั้น จึงสรุปได้ว่าเทศบาลตำบลสุเทพเมืองค้ประกอบครบถ้วนทั้ง 4 องค์ประกอบ และเป็นไปตามคำอธิบาย/คำนิยามที่คณะกรรมการฯ ได้ระบุไว้ในเกณฑ์การจัดตั้งเมืองสร้างสรรค์ดังกล่าว

4.1.2 ความเป็นไปได้ด้านการบริหารของศูนย์เศรษฐกิจสร้างสรรค์ในเทศบาลตำบลสุเทพ
มีผลการศึกษาจากการศึกษาเอกสาร และการสัมภาษณ์ แบ่งเป็นด้านต่างๆ ดังนี้

4.1.2.1 ความพร้อมขององค์กร ด้านบุคลากร ด้านสถานที่ ด้านงบประมาณ

เทศบาลตำบลสุเทพมีความพร้อมในการจัดตั้งศูนย์ฯ เนื่องจาก เมื่อ

พิจารณาถึงความพร้อมและศักยภาพของเทศบาลตำบลสุเทพ มีสินค้าและบริการที่สำคัญในเชิงสร้างสรรค์ในกลุ่มมรดกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติดังที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น มีผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องอยู่จำนวนมาก มีความเชื่อมโยงกับพื้นที่อื่นๆ มีการคมนาคมที่สะดวก และอยู่ใกล้กับท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่

ในส่วนของบุคลากรที่ มาปฏิบัติงานที่ศูนย์ฯ จากผลการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่า บุคลากรของศูนย์ฯ อาจจะเป็นเจ้าหน้าที่ของเทศบาลตำบลสุเทพ หรือ ผู้ปฏิบัติงานที่มีความใกล้ชิดกับชุมชน เพื่อให้เกิดความเข้าใจระหว่างชุมชนกับศูนย์ฯ โดยนางนิธิดี แซ่เอ็ง (ผู้ประกอบการซื้อขายแลกเปลี่ยน จำนำทองคำ) กล่าวว่า “อยากให้ มี คนที่มีความรู้ความสามารถ จริงๆ ที่จะช่วยให้คำปรึกษาแก่ผู้ประกอบการได้ เป็นผู้ประสานงานที่ดี เข้าถึง

ผู้รับบริการ สามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่ชุมชนได้ และสามารถให้คำแนะนำในส่วนที่เกี่ยวกับการผลิตและบริการ ได้” โดยจากผลการสัมภาษณ์ นายทวีพงษ์ หินคำ (นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลสุเทพ) กล่าวว่า “ยินดีส่งเสริมและสนับสนุนให้คำปรึกษาในทุกด้าน” สอดคล้องกับ นางพนาไพร คุ่มสวด (นักบริหารงานสวัสดิการสังคม รักษาการแทนผู้อำนวยการกองสวัสดิการ เทศบาลตำบลสุเทพ) ที่กล่าวว่า “ยินดีช่วยสนับสนุนและผลักดันให้เกิดการดำเนินงานทุกด้าน”

สำหรับสถานที่ตั้งศูนย์ฯ ควรเป็นพื้นที่สาธารณะภายในเขตเทศบาลตำบลสุเทพ ซึ่งจากผลการสัมภาษณ์ นายนิพิฐพนธ์ สรรพสิทธิ์ศิริ (เลขานุการนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลสุเทพ) กล่าวว่า “หากใช้พื้นที่บางส่วนของอาคารที่ทำการเทศบาลตำบลสุเทพเป็นที่ตั้งของศูนย์ฯ ได้ก็จะเป็นการสะดวก เนื่องจาก มีการคมนาคมที่สะดวกต่อการติดต่อ” สอดคล้องกับ นางกาญจนา ศานนท์ (นักพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลสุเทพ เทศบาลตำบลสุเทพ) ที่กล่าวว่า “เทศบาลตำบลสุเทพมีทั้งวัสดุ อุปกรณ์พื้นฐานต่างๆ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ หรือคอมพิวเตอร์ที่มีอยู่แล้ว ดังนั้น หากศูนย์ฯ ซึ่งจะดำเนินงานด้านการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของเทศบาลตำบลสุเทพ เพื่อให้การติดต่อประสานงานและเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง จึงควรที่จะต้องตั้งอยู่ในพื้นที่ภายในเทศบาลตำบลสุเทพ

ในส่วนของ งบประมาณที่จะใช้ในการดำเนินงานของศูนย์ฯ ผู้ให้สัมภาษณ์เกือบทั้งหมดเห็นว่า ควรจะได้รับการจัดสรรจากงบประมาณ ของรัฐบาล งบประมาณจากเงินรายได้ของเทศบาลตำบลสุเทพ ซึ่งได้มีการตั้งงบประมาณตามแผน พัฒนา 3 ปี (พ.ศ. 2554-2556) ของเทศบาลตำบลสุเทพไว้แล้วและขอรับการสนับสนุนจากภาคเอกชน

โดยในส่วนของงบประมาณที่จะได้รับการจัดสรรจากรัฐบาลนั้น พิจารณาจากนโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจไทยด้วยระบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยเมื่อพิจารณาลงไปในกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่ (พ.ศ. 2553-2557) พบว่ามีแนวทางการพัฒนาโดยการสร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างท้องถิ่นต่างๆ ตลอดจนหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และสถาบันการเงินให้สามารถดำเนินการแบบบูรณาการในลักษณะการรวมกลุ่ม (Cluster) เพื่อร่วมกันพัฒนาระดับสินค้าหรือบริการ ตามศักยภาพของพื้นที่ให้ได้มาตรฐานและมีการใช้เทคโนโลยี ระบบการควบคุมการผลิตที่ช่วยลดต้นทุน เพิ่มคุณภาพ และมูลค่าสินค้าหรือบริการ รวมถึงการพัฒนาศูนย์กลาง อันจะส่งผลให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการรับประกันคุณภาพสินค้า มีการส่งเสริมการตลาดร่วมกัน และก่อให้เกิดการแสวงหาโอกาสทางการตลาดใหม่ๆ

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาจากยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2553-2556 พบว่าในยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ มีประเด็นทางยุทธศาสตร์ คือ การพัฒนานวัตกรรม ภูมิปัญญา เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันธุรกิจ โดยมีเป้าประสงค์ คือ ส่งเสริมการน่านวัตกรรม ภูมิปัญญา เทคโนโลยี และ ICT มาประยุกต์ใช้หรือเป็นเครื่องมือเพื่อเพิ่มขีดความสามารถและเสริมสร้างศักยภาพ โอกาสทางธุรกิจให้ผู้ประกอบการในท้องถิ่น เพิ่มมูลค่าให้สินค้าและบริการ และเพิ่มมูลค่าของระบบเศรษฐกิจโดยรวม และประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น ซึ่งมีเป้าประสงค์เพื่อให้รายได้ชุมชนเพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์

นอกจากนี้ ในส่วนของเทศบาลตำบลสุเทพ ก็ได้มีการตั้งกรอบงบประมาณตามแผน พัฒนา 3 ปี (พ.ศ. 2554-2556) ของเทศบาลตำบลสุเทพ เพื่อสนองตอบต่อยุทธศาสตร์ของเทศบาลด้านส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและสร้างความเข้มแข็งของชุมชนให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของตำบล ซึ่งมีเป้าหมาย คือ เศรษฐกิจชุมชนเข้มแข็ง โดยมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ คือ

- (1) สนับสนุนให้เกิดการรวมกลุ่มในรูปกลุ่มอาชีพ สหกรณ์ ระบุงบประมาณที่จะใช้ตามแผนพัฒนา 3 ปี (พ.ศ. 2554-2556) ปีละ 700,000 บาท
- (2) สนับสนุนการนำภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่นมาใช้ในการสร้างสรรค์คุณค่าของสินค้าและบริการ ระบุงบประมาณที่จะใช้ตามแผนพัฒนา 3 ปี (พ.ศ. 2554-2556) ปีละ 100,000 บาท

ดังนั้น เมื่อพิจารณาจากนโยบายของรัฐบาล ประกอบการกำหนดยุทธศาสตร์ของจังหวัดเชียงใหม่ ร่วมกับยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองท้องถิ่นจังหวัดเชียงใหม่ ยุทธศาสตร์และกรอบงบประมาณ ซึ่งจะต้องมีการจัดสรรงบประมาณตามแผนงาน และโครงการที่จะสนองตอบต่อประเด็นยุทธศาสตร์ดังกล่าว จึงมีความเป็นไปได้ที่ศูนย์ฯ จะได้รับการจัดสรรงบประมาณจากภาครัฐ เมื่อมีการขอตั้งงบประมาณไปตามกรอบยุทธศาสตร์ เพื่อสนองตอบต่อเป้าประสงค์ของการพัฒนาจังหวัดเชียงใหม่ องค์กรปกครองท้องถิ่นจังหวัดเชียงใหม่ และเทศบาลตำบลสุเทพดังกล่าว

ทั้งนี้ ในส่วนของการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากภาคเอกชน พบว่า มีหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนด้านการเงิน เช่น สถาบันการเงินหรือธนาคารพาณิชย์ กองทุนร่วมลงทุนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันของธุรกิจไทย ที่บริหารโดยสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) กองทุนร่วมลงทุนของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาด

กลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เป็นต้น ซึ่ง
เป็นหน่วยงานที่จะสามารถให้การสนับสนุนด้านการเงินแก่ศูนย์ฯ ได้

4.1.2.2 การจัดรูปแบบและโครงสร้างองค์กร

จากผลการสัมภาษณ์พบว่าในการดำเนินงานของศูนย์ฯ ควรให้เทศบาล
ตำบลสุเทพเป็นผู้รับผิดชอบหลัก โดยมีคณะกรรมการกำกับดูแลในลักษณะของภาคีเครือข่าย โดย
เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ทั้งภาคเอกชน ภาครัฐ เทศบาล กลุ่มผู้นำชุมชน ตัวแทน
ผู้ประกอบการ กลุ่มอาชีพ ภาคการศึกษา ภาค ประชาชน รวมถึงพระสงฆ์ในพื้นที่ด้วย เช่น
หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล (ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ ในฐานะประธานคณะกรรมการพัฒนา
เชียงใหม่เมืองสร้างสรรค์) กล่าวว่า “คณะกรรมการควรเป็นผู้แทนหน่วยงานในระดับเทศบาล
ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้บริหารสถาบันการศึกษา และพระสงฆ์ในพื้นที่”

4.1.2.3 การกำหนดภารกิจ หน้าที่ หรือวัตถุประสงค์องค์กร

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ประกอบการ กลุ่มแม่บ้าน/กลุ่มสหกรณ์คณะกรรมการ
พัฒนาเชียงใหม่เมืองสร้างสรรค์ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเชียงใหม่เมืองสร้างสรรค์
อาจารย์มหาวิทยาลัยในเขตเทศบาลตำบลสุเทพ ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ของเทศบาลตำบลสุเทพ
พบว่าทุกกลุ่มมีความคิดเห็นสอดคล้อง และเป็นไปในทิศทางเดียวกันว่า ศูนย์ฯ ควรมีภารกิจ หน้าที่
หรือวัตถุประสงค์ ดังนี้

- (1) เป็นศูนย์ประสานงาน/ศูนย์ประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลต่างๆ ในด้านเศรษฐกิจ
สร้างสรรค์เช่น ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นแหล่งทุน กฎหมายในการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญา เป็นต้น
- (2) เป็นแหล่งศึกษา/ค้นคว้าด้านเศรษฐกิจสร้างสรรค์
- (3) ส่งเสริม/สนับสนุนให้มีการพัฒนาสินค้า/บริการให้มีมูลค่าที่สูงขึ้น
- (4) ส่งเสริมพัฒนากลุ่มอาชีพต่างๆ ทั้งด้านความรู้ การปฏิบัติ การรักษา
คุณภาพของสินค้าและบริการ
- (5) ส่งเสริมด้านตลาดให้แก่กลุ่มผู้ประกอบการ/ร้านค้า/บริษัท
- (6) ส่งเสริมด้านการจัดการให้แก่กลุ่มผู้ประกอบการ/ร้านค้า/บริษัท
- (7) จัดหาแหล่งเงินทุนให้แก่กลุ่มผู้ประกอบการ/ร้านค้า/บริษัท
- (8) จัดกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์

ในด้านแผนงานที่สำคัญของศูนย์ฯ ควรมีแผน แผนยุทธศาสตร์พัฒนา
ระยะยาว ระยะปานกลาง และระยะสั้นในด้านต่างๆ รวมทั้งแผนกิจกรรมการดำเนินงานของศูนย์ฯ
ดังนี้

- ด้านการจัดตั้งศูนย์ฯ เช่น การจัดทำอาคารสถานที่/พื้นที่/สาธารณูปโภค การเตรียมความพร้อมของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
- ด้านการผลิต ได้แก่ การจัดการผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่า เป้าหมาย และการบริการเป้าหมาย การให้ความรู้ฝึกอบรม ตรวจสอบคุณภาพ การพัฒนาเทคโนโลยีในการผลิตสินค้าและบริการการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการเดิมและสร้าง/บ่มเพาะผู้ประกอบการรายใหม่
- ด้านการตลาด เช่น การจัดจำหน่าย การส่งเสริมการขาย
- ด้านการประชาสัมพันธ์ เพื่อ สร้างการรับรู้ในสังคม โดยส่งเสริมให้คนในพื้นที่และสังคมรับทราบในเรื่องการสร้างสังคมสร้างสรรค์ เช่น การเปิดเวทีสร้างสรรค์ให้เด็กและเยาวชนได้มาแสดงผลงานเชิงสร้างสรรค์ เป็นต้น
- ด้านการ สร้างสภาพแวดล้อมทางด้านธุรกิจ โดยสนับสนุนในเรื่องการประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์ เช่น การจัดตั้งกองทุนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดแรงจูงใจ และสามารถต่อยอดระบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ได้

ดังนั้น เมื่อพิจารณาจากเอกสารและผลจากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง กับเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ในประเด็นด้านความเป็นไปได้ในด้านการบริหาร ซึ่งในการศึกษารั้วนี้ได้ กำหนดเกณฑ์ในการศึกษาความเป็นไปได้ใน 3 ประเด็น ได้แก่ (1) ด้านความพร้อมขององค์กร บุคลากร สถานที่ งบประมาณ (2) การจัดรูปแบบและโครงสร้างองค์กร (3) การกำหนดภารกิจ หน้าที่ หรือวัตถุประสงค์องค์กร ซึ่งเป็นไปตามผลการศึกษาข้างต้น จึงกล่าวได้ว่ามีความเป็นไปได้ในด้านการบริหารที่จะจัดตั้ง ศูนย์เศรษฐกิจสร้างสรรค์ในเทศบาลตำบลสุเทพ ขึ้น เพื่อดำเนินงานด้านการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของเทศบาลตำบลสุเทพ

4.1.3 กลุ่มผู้รับบริการ ศูนย์เศรษฐกิจสร้างสรรค์ในเทศบาลตำบลสุเทพ มีกลุ่มผู้รับบริการแบ่งได้เป็นประเภทต่างๆ ตามความคิดเห็นจากผลการสัมภาษณ์ซึ่งมีความเห็นที่สอดคล้องกันว่ากลุ่มผู้รับบริการของศูนย์ฯ ควรมี 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ประกอบการ/เจ้าของกิจการ/บริษัท/องค์กรภาคธุรกิจต่างๆ หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์ องค์กรภาคการศึกษา และประชาชนที่สนใจด้านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยมีสรุปผลการสัมภาษณ์เป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้

4.1.3.1 ผู้ประกอบการ/เจ้าของกิจการ/บริษัท/องค์กรภาคธุรกิจต่างๆ

- เป็นผู้ให้บริการของศูนย์ฯ รวมทั้งเป็นผู้ให้ข้อมูลเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์กับศูนย์ฯ เพื่อให้เกิดการพัฒนาหรือต่อยอดสินค้าและบริการในเชิงสร้างสรรค์ของสถานประกอบการ

- นำความรู้ที่ได้รับไปเพิ่มคุณภาพในส่วนที่ตนเองผลิต และใช้นวัตกรรม เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าและบริการให้มีมาตรฐาน

- เข้าร่วมลงทุน/บริหารจัดการ /เป็นคณะกรรมการประจำศูนย์ฯ โดยร่วมกันวางแผนเพื่อพัฒนาศูนย์ฯ ให้มีความพร้อมในการพัฒนาสินค้าและบริการ

- ร่วมเสนอแนวคิดและให้ข้อคิดเห็นในด้านต่างๆ ของผู้ประกอบการ

- ส่งเสริมชุมชนและสินค้าหรือบริการของชุมชนให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น

4.1.3.2 หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์

- เป็นผู้ผลักดันให้เกิดการจัดตั้งศูนย์ฯ

- ร่วมนำเสนอ แนวคิด เสนอแนวทาง รับฟังความคิดเห็นในการจัดทำนโยบาย และแผนงานของศูนย์ฯ จนกระทั่งนำไปสู่การปฏิบัติ

- ผลักดันสินค้าและบริการของเทศบาลตำบลสุเทพ ให้สู่ในระดับของจังหวัด เช่น การประชาสัมพันธ์ในระดับจังหวัด เป็นต้น รวมทั้งการจัดทำแผนยุทธศาสตร์พัฒนาจังหวัดเชียงใหม่ให้สอดคล้อง เกื้อหนุนกับการดำเนินงานของศูนย์ฯ ให้บรรลุเป้าหมาย รวมถึงการเชื่อมโยงหน่วยงานของทั้งส่วนกลางและระดับจังหวัดเข้าไปส่งเสริมกิจกรรมสร้างสรรค์ต่างๆ

- ประสานความร่วมมือในการขับเคลื่อนร่วมกันระหว่างผู้บริหารท้องถิ่นกับภาคเอกชน และภาคประชาชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ศูนย์ฯ ดำเนินงานได้อย่างราบรื่น และประสบความสำเร็จ

- ส่งเสริม/ค้นหาภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีอยู่มาสร้างสรรค์ให้เกิดมูลค่าเพิ่มมากยิ่งขึ้น

- ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อนำไปพัฒนาในเชิงสร้างสรรค์ในท้องถิ่นต่อไป

- สนับสนุนบุคลากร และงบประมาณตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัดเชียงใหม่

- สนับสนุนทั้งด้านองค์ความรู้ วิทยากร เทคโนโลยี และอุปกรณ์หรือเครื่องมือที่จำเป็น

- สนับสนุนการพัฒนาศูนย์ฯ ในด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

4.1.3.3 องค์กรภาคการศึกษา

- สร้างส่งเสริมและสนับสนุนความรู้ใหม่ๆ ที่มีประโยชน์ต่อผู้ประกอบการ/กลุ่มอาชีพ รวมทั้งพัฒนานวัตกรรมในการพัฒนาสินค้าและบริการสู่ระดับเศรษฐกิจสร้างสรรค์ผ่านการศึกษาและวิจัย เป็นต้น

- ส่งเสริมให้บุคลากร นักเรียน นักศึกษา มีส่วนร่วมในการสนับสนุน เศรษฐกิจสร้างสรรค์ในรูปแบบต่างๆ เช่น เปิดเวทีให้ได้มีโอกาสคิดริเริ่มสร้างผลงานใหม่ๆ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาหรือต่อยอดในการสร้างมูลค่าเพิ่มได้อย่างเป็นรูปธรรม

4.1.3.4 ประชาชนที่สนใจด้านเศรษฐกิจสร้างสรรค์

- เป็นผู้ใช้บริการ และผู้แบ่งปันองค์ความรู้ให้กับศูนย์ ฯ ในการเผยแพร่ให้กับผู้รับบริการรายอื่นๆ ซึ่งผู้แบ่งปันองค์ความรู้ดังกล่าวอาจเป็นกลุ่มปราชญ์ชาวบ้าน กลุ่มแม่บ้าน และภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น

- ส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มอาชีพ ให้มีการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มในทุกด้าน

- เป็นผู้สร้างความเข้มแข็ง ในการมีส่วนร่วม ให้ความร่วมมือ และร่วมกิจกรรม เพื่อให้เกิดการยอมรับต่อศูนย์ฯ

- มีส่วนร่วมในการวางแผน ให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน ร่วมปฏิบัติ ร่วมพัฒนา และประชาสัมพันธ์การดำเนินงานศูนย์ฯ ให้เป็นที่รู้จัก

จากผลการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความคิดเห็นที่สามารถสรุปได้ว่า กลุ่มผู้รับบริการทั้ง 4 กลุ่ม ได้แก่ ผู้ประกอบการ/เจ้าของกิจการ/บริษัท/องค์กรภาคธุรกิจต่างๆ หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับ เศรษฐกิจสร้างสรรค์ องค์กรภาคการศึกษาและประชาชนที่สนใจด้านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ต่างมีความสำคัญต่อ ศูนย์เศรษฐกิจสร้างสรรค์ในเทศบาลตำบลสุเทพ ในลักษณะที่ต่างหากกัน แต่ก็มีความเกี่ยวข้อง และเชื่อมโยงกันและกัน อันจะนำไปสู่ผลสำเร็จของการดำเนินงานของศูนย์ฯ ได้ ดังนั้น จึงมีความเป็นไปได้ที่จะจัดตั้ง ศูนย์เศรษฐกิจสร้างสรรค์ในเทศบาลตำบลสุเทพขึ้น เพื่อดำเนินงานด้านการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของเทศบาลตำบลสุเทพ

4.2 ศึกษาบทบาทของศูนย์เศรษฐกิจสร้างสรรค์ในเทศบาลตำบลสุเทพอำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

บทบาทของศูนย์เศรษฐกิจสร้างสรรค์ในเทศบาลตำบลสุเทพ ตามความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ สามารถสรุปได้เป็นประเด็น ดังนี้

1) บทบาทในการส่งเสริมให้มีการนำภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีอยู่มาสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลิตภัณฑ์หรือบริการในชุมชนเชิงสร้างสรรค์ โดยเน้นจุดแข็งของท้องถิ่น การนำไปปฏิบัติจริง และมีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

2) บทบาทในการเป็นผู้จัดกิจกรรมส่งเสริมให้คนในชุมชน โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน และผู้ประกอบการหรือกลุ่มต่างๆ มีความคิดสร้างสรรค์ หรือ คิดนอกกรอบ เพื่อเป็นแรงกระตุ้น หรือผลักดันให้คนในชุมชนเกิดการพัฒนาและสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อน เศรษฐกิจของชุมชน และเพื่อสนับสนุนการพัฒนาจังหวัดเชียงใหม่ตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์

3) บทบาทในการเป็นศูนย์ประสานงานกับเครือข่าย หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่มี ส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งในด้านข้อมูลเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ การเข้าถึงแหล่งทุนหรือหน่วยงาน สนับสนุนผู้ประกอบการรุ่นใหม่

4) บทบาทในการบูรณาการทุกภาคส่วนในเขตพื้นที่ของเทศบาลตำบลสุเทพให้เกิด ความร่วมมือร่วมใจที่จะสร้างชุมชนให้มีความเข้มแข็ง และสร้างประโยชน์ให้เกิดขึ้นได้ในเชิง สร้างสรรค์

5) บทบาทในการบ่มเพาะหรือส่งเสริมอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาศักยภาพ ของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ รวมทั้งบทบาทในการ เป็นแหล่งพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการให้มี คุณภาพ และส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในชุมชนอย่างต่อเนื่อง

นอกจากผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ทั้ง 2 ข้อแล้ว มีข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อให้การ จัดตั้งและการดำเนินงานของศูนย์ฯ เป็นไปอย่างยั่งยืน ดังนี้

1. หากมีการจัดตั้งศูนย์ฯ แล้ว สิ่งที่จะ ทำให้ศูนย์ฯ เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน นั้น ศูนย์ฯ ควรสนับสนุนให้คนรุ่นใหม่ โดยเฉพาะเยาวชนที่ว่างงานที่กำลังหางานทำในจังหวัด อื่น ให้สนใจทำธุรกิจเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งศูนย์ฯ อาจเป็นหน่วยประสานงานกับภาครัฐ และให้การ สนับสนุนอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะครอบครัวที่มีธุรกิจเชิงสร้างสรรค์ที่ทำไว้อยู่ก่อนแล้ว ยิ่งควร ส่งเสริมเพื่อให้มีการพัฒนาต่อไป เมื่อชุมชนมีฐานเศรษฐกิจที่เข้มแข็งแล้ว ก็จะส่งผลทำให้คนใน ชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีตามไปด้วย

2. ในการดำเนินงานของศูนย์ฯ ควร เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งภาคเอกชน ภาครัฐ นักวิชาการ เพื่อใช้ประโยชน์สูงสุดในแต่ละด้าน โดยจัดให้มีการประชุม เพื่อให้เกิดการมี ส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อจัดลำดับความสำคัญของการพัฒนาว่าจะพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ในด้านใดก่อน ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์และเพิ่มมูลค่าอย่างแท้จริง และมีการดำเนินงานอย่าง ต่อเนื่อง เพื่อให้เป็นตัวอย่างแก่ตำบลอื่นๆ

3. ศูนย์ฯ ควรมีการเชื่อมโยงการดำเนินงาน กับส่วนที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ในจังหวัดเชียงใหม่ เช่น ศูนย์ประชุมและแสดงสินค้านานาชาติ เชียงใหม่ไนท์ซาฟารี ศูนย์ TCDC เป็นต้น

4. ศูนย์ฯ ควรศึกษาข้อมูลและปัญหาที่แท้จริงของประชาชน เพื่อที่จะแก้ปัญหาให้ตรงจุด และช่วยเหลือประชาชนได้จริง ตรงตามความต้องการ
5. ศูนย์ฯ ต้องสามารถบูรณาการให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อประชาชนในเขตเทศบาลตำบลสุเทพ และระดับประเทศต่อไป
6. ควรให้ภาคเอกชนที่มีความรู้ ความสามารถในการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ เป็นผู้ดำเนินการร่วมกับหน่วยงานของภาครัฐที่เกี่ยวข้อง
7. ควรทำการประชาสัมพันธ์ศูนย์ฯ ให้เป็นที่รู้จักตามสื่อต่างๆ ให้ครอบคลุมและทั่วถึง